

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 14C/21/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113202451
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Tulejová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1113202451.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Evou Tulejovu v sporovej veci žalobkyne : U. B., O. XX.X.XXXX, V. X. V., X. XX, zastúpenej spoločnosťou Marko & Overton-Fox, s.r.o., IČO 47246936, so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, za ktorú koná advokát JUDr. Jozef Marko, proti žalovanému : Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, IČO: 00 603 481, so sídlom v Bratislave, Primaciálne námestie 1, o zaplatenie 2.856,67 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobkyňi sumu 2.856,67 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2.856,67 Eur od 11.1.2013 až do zaplatenia všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobkyňi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 24.1.2013 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.856,67 € s príslušenstvom za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2012 titulom odplaty za právo zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 66/2009 Z.z.); uplatnila si nárok na náhradu trov konania. Uviedla, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. Dúbravka, ktoré sú zapísané v liste vlastníctva č. 2377 ako parcely registra „E“ parc. č. 1062 vo výmere 457 m², parc. č. 1063 vo výmere 9205 m², a jej spoluvlastnícky podiel predstavuje 1/30. Pozemky sú zastavané požiarou zbrojnicou a budovou Mestskej polície, (ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované ako jedna stavba s jedným súpisným číslom) spolu s príslušenými parkoviskami a príjazdovými komunikáciami, ktoré všetky vlastní odporca. Žalovaný užíva z jej pozemkov 9.662 m²; ide o oplotený a uzavretý areál, do ktorého nemá prístup ani ona sama. V minulosti nedošlo medzi ňou a žalovaným k vysporiadaniu vzťahu k pozemkom, hoci mu ich opakovane ponúkala na predaj. Žalovaný v roku 2006 vypracoval podklady pre rozhodnutie mestského zastupiteľstva, ktoré mohlo majetkové vzťahy vysporiadať. Žalovaný však zostal vo veci nečinný s odôvodnením, že jeho orgány neprijali potrebné rozhodnutie.

2. Žalobkyňa uviedla, že vecné bremeno v súlade so zákonom č. 66/2009 Z.z. trpí a z pozemkov platí žalovanému aj daň z nehnuteľnosti. Poukázala na to, že ani v zmysle tejto právnej úpravy nevzniká vecné bremeno bezodplatne (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR). Vecné bremeno aj platba za jeho zriadenie zaniknú, až keď jej odporca poskytne náhradný pozemok. Ak vlastníčkovi nebude pridelený náhradný pozemok, vykoná sa usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou v konaní o nariadení pozemkových úprav. Predmetom pozemkových úprav sú len vlastnícke vzťahy k pozemkom a nie finančné vysporiadanie pohľadávok, vrátane pohľadávky vo forme odplaty za vecné bremeno.

Všeobecná hodnota nehnuteľností v jej podielovom spoluvlastníctve bola ustálená súdnym znalcom spoločnosťou AUDING, s.r.o. - súdny znalec C.. R. Y. - č. 14/2012 za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2011 v sume 42.300,- € a za obdobie od 26.12.2011 do 25.12.2012 v sume 43.400,- € (spolu 85.700,- €). Jej spoluvlastníckemu podielu zodpovedá 2.856,67 € (1/30 z 85.700,- €). Žalobkyňa vyzvala na zaplatenie odplaty za vecné bremeno do 10.1.2013, žalovaný však odplatu za vecné bremeno nezaplatil a preto si uplatnila úrok z omeškania od 11.1.2013. Poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 31/04 zo 17.12.2004 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/154/2012-113 zo dňa 28.5.2012.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 19.2.2018 žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Ďalej uviedol, že v predmetnej veci tvrdí, že žalovaný má upravený právny vzťah k sporným pozemkom ex lege, t.j. zo zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý sa stal platný a účinný dňom 1.7.2009. Podľa ustanovenia § 4 tohto zákona, ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou. Z uvedeného vyplýva, že k takýmto pozemkom vzniklo dňom 1.7.2009 zákonné vecné bremeno, ktoré je vlastník pozemkov povinný strpieť do realizácie majetkovoprávneho usporiadania formou zámenny pozemkov, príp. do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Podľa § 2 ods. 1 tohto zákona obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal podľa osobitných predpisov vlastníkom stavby prechodom z vlastníctva štátu bez majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva k pozemkom môže poskytnúť zámennou zmluvou vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok ktorý je v jeho vlastníctve. Náhradný pozemok v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu, ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním, poskytne vlastník stavby v tom istom katastrálnom území. Ak územie obce tvorí viac katastrálnych území, náhradný pozemok sa poskytne v rámci územia obce. V súčasnosti hlavné mesto SR Bratislava nerealizuje zámenu v zmysle ustanovenia § 2 ods. zákona č. 66/2009 Z.z.

4. Zastával názor, že v zákone sa neuvádza, že ide o bezodplatné zriadenie tohto práva a toto ani nenamieta. Namieta však spôsob a formu uplatnenia náhrady, ktorá podľa návrhu, ktorá má podľa návrhu znaky opakovaného plnenia, nakoľko si žalobkyňa uplatňuje zaplatenie úhrady za užívanie predmetných pozemkov vždy po uplynutí 2 rokov. Predmetom tohto konania sú nároky žalobkyne za obdobie 25.12.2011 až 25.12.2012. Žalovaný namieta, že ide o opakované plnenie, že k obmedzeniu vlastníckeho práva žalobcu došlo na základe jednej skutočnosti a to postavenia stavby na pozemku žalobcu. Sme si vedomí, že toto obmedzenie stále trvá, ale aj napriek tomu, nemožno si danú situáciu vysvetľovať tak, že má charakter opakujúceho plnenia. Ma zato, že ide o jednorazové plnenie, ktoré má charakter majetkového práva podliehajúce premlčacím lehotám podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré bolo možné uplatniť prvýkrát po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. a podľa § 101 OZ premlčacia lehota je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Žalovaný namieta premlčanie uplatneného nároku s poukazom na ust. § 101 Občianskeho zákonníka a tvrdil, že žalobkyňa si mala uplatniť svoje právo do 1.7.2012. Súčasne poukázal na rozhodnutia súdov a to Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 49/2014 zo dňa 14.4.2016 a 7Cdo 26/2014 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19C 43/2015.

5. Žalobkyňa preukazovala svoj nárok dôkazmi a to : znaleckým posudkom AUDING s.r.o. č. 14/2012 zo dňa 28.12.2012, výpisom z G. Č.. XXXXa XXX, identifikáciou parciel, návrhom na majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov v Bratislave k.ú. Dúbravka, výzva na úhradu odplaty z užívania pozemkov zo dňa 20.12.2012.

6. Žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. Dúbravka (obec Bratislava - mestská časť Dúbravka), ktoré sú zapísané v liste vlastníctva č. XXXX R. P. E. „. P.. Č.. XXXX trvalé trávne porasty vo výmere 457 m², parc. č. XXXX D. P. X. X. XXXX U.X; jej spoluvlastnícky podiel predstavuje 1/30.

7. Žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľností postavených na vyššie uvedených pozemkoch v spoluvlastníctve žalobkyne - Požiarna zbrojnica a Mestská polícia v Dúbravke, a vecí slúžiacich na užívanie spolu s touto stavbou - parkovisko a príjazdové komunikácie. Na

základe grafickej identifikácie vypracovanej žalovaným je zrejmé, že žalovaný užíva z vyššie uvedených pozemkov spolu 9.662 m². Predmetná stavba vo vlastníctve žalovaného postavená na pozemkoch v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne je v katastri nehnuteľností evidovaná ako jedna stavba s jedným súpisným číslom, ktorej výlučným vlastníkom je žalovaný. Užívanie pozemkov žalovaným nie je medzi stranami sporné.

8. Medzi stranami v spore nedošlo k uzatvoreniu kúpnej, prípadne nájomnej zmluvy, ani zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorej predmetom by boli pozemky registra „E“ P.. Č.. XXXX R. XXXX, K. na G. X. Č.. XXXX v k.ú. Dúbravka.

9. S účinnosťou od 1.7.2009 (zákon č. 66/2009 Z.z.) vzniklo na pozemkoch registra „E“ parc. č. 1062 a 1063 v podielovom spoluvlastníctve navrhovateľky, na ktorých je postavená stavba požiarnej zbrojnice, parkovisko a príjazdová komunikácia, právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech odporcu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok.

10. Znalecká organizácia AUDING, s.r.o., vypracovala na základe objednávky právneho zástupcu žalobcu znalecký posudok č. 14/2012 zo dňa 27.12.2012, v ktorom bola určená hodnota odplaty za vecné bremeno za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2011 v sume 42.300,- € a za obdobie od 26.12.2011 do 25.12.2012 v sume 43.400,- €, spolu 85.700,- €. Časť odplaty zodpovedajúca spoluvlastníckemu podielu navrhovateľky za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2012 predstavuje sumu 3.264,76 € (8/210 z 85.700,- €). Žalovaný nežiadal vypracovanie kontrolného znaleckého posudku.

11. Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

12. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou") (ods. 1). Tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely (ods. 3).

13. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

14. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

15. Podľa § 128 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ alebo Občiansky zákonník) vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze, alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak (ods. 1). Vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť, alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu (ods. 2).

16. Podľa § 151p ods. 3 OZ ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje alebo zrušuje. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie.

17. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len nariadenie č. 87/1995 Z.z.).

18. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V prvý deň omeškania s plnením peňažného dlhu (25.5.2010) základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky predstavovala 1 %, preto výška úrokov z omeškania je 9 % ročne z dlžnej sumy.

19. Medzi stranami v spore nebolo sporné, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností - pozemkov registra „W. P. Č.. XXXX R. XXXX, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre D. Bratislava - mestská časť Dúbravka, k.ú. Dúbravka. V konaní nebolo sporné, že žalovaný je výlučným vlastníkom stavby požiarnej zbrojnice súpisné číslo 3084 postavenej na parcele registra „N. Č.. XXXX/XX a parcelách registra „E“ Č.. XXXX R. XXXX vrátane príľahlého parkoviska a príjazdovej komunikácie, ktoré riadne užíva. Nebolo sporné ani to, že na parcelách registra „W. Č.. XXXX R. XXXX vzniklo v prospech žalovaného právo zodpovedajúce vecnému bremenu na základe zákona č. 66/2009 Z.z.

20. Sporným medzi stranami sporu zostalo, či odplata za právo zodpovedajúce vecnému bremenu má byť vyplatená jednorazovo alebo na základe reálnej doby užívania pozemkov odporcom a či je nárok žalobkyne na poskytnutie odplaty premlčaný.

21. Súd primárne vychádzal z čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Z citovaného ustanovenia ústavy (rovnako aj z § 128 OZ) vyplýva, že jednou z podmienok pri nútenom obmedzení vlastníckeho práva je aj poskytnutie primeranej náhrady. Nemožno preto hovoriť o bezplatnom práve zodpovedajúcej vecnému bremenu. Je nepochybné, že vlastnícke právo navrhovateľky k parcelám registra „E“ parc. č. 1062 a č. 1063 v k.ú. Dúbravka je obmedzené v prospech odporcu, a to na základe zákona č. 66/2009 Z.z., vo verejnom záujme a v nevyhnutnej miere. Ak zákon č. 66/2009 Z.z. (§ 4) výslovne neupravuje poskytnutie náhrady vlastníkom pozemkov za právo obce alebo vyššieho územného celku zodpovedajúce vecnému bremenu, je potrebné postupovať podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a vykladať ho v súlade s čl. 20 ods. 4 Ústavy SR. Súd konštatuje, že navrhovateľke patrí náhrada za obmedzenie jej vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam zo strany odporcu (čl. 20 ods. 4, čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z.). Skutočnosť, že odporca pozemky užíva vo verejnom záujme a nie na podnikateľské účely je v tomto prípade právne irelevantná, pretože zákon č. 66/2009 Z.z. sa nevzťahuje na užívanie pozemkov na podnikateľské účely, ale na užívanie pozemkov vo verejnom záujme (§ 1 ods. 1, ods. 3).

22. Pri zodpovedaní otázky, či odplata za právo zodpovedajúce vecnému bremenu má byť poskytovaná formou jednorazového alebo opakovaného plnenia, je potrebné vychádzať z Ústavy SR, Občianskeho zákonníka a zákona č. 66/2009 Z.z., ktoré výslovne neurčujú, či má ísť o jednorazovú alebo opakovanú odplatu za vecné bremeno. V takom prípade je východiskom účel právnej normy, jej teleologický, gramatický a systematický výklad. Účelom zákona č. 66/2009 Z.z. je usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Usporiadanie vlastníckych vzťahov sa má realizovať v nasledovných krokoch s tým, že ak nie je splnený prvý krok, až vtedy možno pristúpiť k ďalšiemu kroku:

1. obec poskytne vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok vo vlastníctve obce, ktorý bude na vlastníka prevedený zámennou zmluvou. Náhradný pozemok musí spĺňať podmienky primeranej bonity, výmery, rovnakého druhu a rovnakého katastrálneho územia,

2. obec požiadala o pozemkové úpravy podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 330/1991 Zb.). Počas pozemkových

úprav sa prihliada na potreby vlastníka stavby, teda obce. V rámci pozemkových úprav bude vlastníkovi pozemku poskytnutý náhradný pozemok v primeranej bonite, výmere, rovnakého druhu a v rovnakého katastrálnom území, alebo formou finančnej náhrady,

3. vyriešenie vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby na základe zmluvy, v ktorej mal vlastník stavby ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (1.7.2009) dohodnuté iné právo (právo nájmu, právo kúpy a podobne),

4. zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku zo zákona v prospech vlastníka stavby, t.j. obce. Obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby. Vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

23. Zákon pred ním preferuje poskytnutie náhradného pozemku, pozemkové úpravy, alebo iné zmluvne dohodnuté právo k pozemku. Až vtedy, keď sú tieto možnosti vylúčené sa zo zákona zriaďuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Zákonodarca špecifikoval trvanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu len všeobecne - do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Ide o presne neohraničenú dobu - napríklad jeden rok, desať rokov, 25 rokov a podobne - preto vlastníci pozemkov nemajú a ani nemôžu mať reálnu predstavu o dobe, po ktorú budú nútení strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zo strany obcí. Dôvodom takéhoto všeobecného určenia je rozmanitosť možností a potrieb jednotlivých samospráv, ktoré vzhľadom na rozhodovací proces v ich orgánoch nemožno paušalizovať. Ak by zákonodarca exaktne špecifikoval dobu zriadenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (jeden rok, desať rokov alebo 25 rokov), vlastníci pozemkov by mali konkrétnu predstavu o období, po ktoré by boli povinní strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a bolo by možné odplatu za užívanie pozemkov vlastníkom zaplatiť jednorazovo, s tým žeby bola zohľadnená celková doba užívania a držania pozemku obcou. V opačnom prípade, keď zákonodarca podmienil ukončenie výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ukončením pozemkových úprav podľa zákona č. 330/1991 Zb., pričom v niektorých obciach pozemkové úpravy neprebehnú, prípadne nevedia, kedy prebehnú, nemožno poskytnúť jednorazovú odplatu za vecné bremeno, pretože by nebolo možné hodnotu odplaty reálne určiť vzhľadom na nevedomosť o konkrétnom období, po ktoré budú vlastníci obmedzení v ich vlastníckom práve k pozemku. Napokon, sám žalovaný uviedol, že nie je isté, či projekt pozemkových úprav v k.ú. Dúbravka vôbec prebehne, prípadne kedy a ako dlho bude trvať; napríklad v k.ú. Staré Mesto neprebehne vôbec. V takom prípade, ktorý sa týka aj predmetnej právnej veci, je možné poskytnúť odplatu za vecné bremeno len za konkrétne, reálne vymedzené obdobie, počas ktorého obec skutočne užívala pozemok iného vlastníka. Na základe uvedených skutočností je súd toho názoru, že v predmetnej právnej veci možno poskytnúť odplatu len za skutočnú dobu užívania pozemku odporcom, nie jednorazovo. Súd podporne poukazuje aj na to, že opakované poskytovanie plnenia za vecné bremeno nevylučuje ani Občiansky zákonník v ustanovení § 151p ods. 3 druhá veta, podľa ktorého ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie. Sloveso „poskytovalo“ je nedokonavým slovesom a vyjadruje opakujúce sa plnenie, určitú pravidelnosť, teda neukončený a stále prebiehajúci dej (pozri Krátky slovník slovenského jazyka. 4. doplnené a upravené vydanie. Bratislava: Veda 2003), kým na druhej strane sloveso „poskytlo“ je dokonavým slovesom a charakterizuje ukončený dej, v tomto prípade by charakterizovalo jednorazové plnenie za obmedzenie vlastníckeho práva vo forme vecného bremena. Zákonodarca však v citovanom ustanovení § 151p ods. 3 druhá veta OZ použil sloveso v nedokonavom tvare, ktoré vyjadruje neukončený dej a ktoré umožňuje opakovane poskytnúť odplatu za vecné bremeno.

24. Počítanie premlčacej doby, v ktorej mohla žalobkyňa uplatniť svoje právo na súde. Premlčaciu dobu možno počítat' od ukončenia doby užívania pozemku za konkrétne obdobie, (ktoré môže končiť napríklad koncom roka, alebo polroka, atď.). Žalobkyňa sa domáhala poskytnutia odplaty za užívanie jej pozemkov za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2012; od 25.12.2012 začala plynúť aj premlčacia doba. Návrh na začatie konania bol na súd podaný dňa 24.1.2013, teda v zákonnej premlčacej dobe, preto jej nárok na poskytnutie odplaty za vecné bremeno nie je premlčaný. V tomto prípade, je námietka odporcu, že premlčacia doba mala byť počítaná odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (od 1.7.2009), právne irelevantná. Súd na margo uvádza, že premlčaciu dobu by bolo možné počítat' odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (od 1.7.2009) len v prípade, ak by išlo o jednorazovú odplatu za vecné bremeno, a teda v prípade, ak by zákonodarca presne špecifikoval obdobie (jeden rok, desať rokov, 25 rokov a podobne),

v ktorom by bol vlastník pozemku nútený strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, o tento prípad však v predmetnej právnej veci nejde.

25. V zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z. je vlastník pozemku pod stavbou povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav. Toto ustanovenie však nemožno chápať tak, že by vlastníčkovi pozemku do pridelenia náhradného pozemku, resp. do vykonania pozemkových úprav, nevzniklo právo na poskytnutie náhrady za vecné bremeno, ktorým je jeho pozemok zaťažovaný zo zákona. Bolo by v rozpore so zásadou ochrany vlastníckeho práva, ak by vlastníčkovi pozemku neprislúchala náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno zaťažujúce jeho pozemok, a to samozrejme počas celej doby užívania pozemku. Zák. č. 66/2009 Z.z. v § 2 ods. 1 totiž nestanovuje obci, resp. vyššiemu územnému celku žiadnu lehotu, v ktorej obec, resp. územný celok môže vlastníčkovi pozemku poskytnúť náhradný pozemok, a ani lehotu, v ktorej musí dôjsť k pozemkovým úpravám v zmysle zák. č. 330/1991 Zb. (§ 2 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z.). Mohlo by teda dôjsť k tomu, že obec, resp. vyšší územný celok vlastníčkovi pozemku po dlhú dobu trvajúcu i viac rokov neposkytne náhradný pozemok, prípadne konanie o pozemkových úpravách (ktoré možno začať na návrh obce, resp. vyššieho územného celku, ale i na návrh vlastníka pozemku) bude trvať po dlhú dobu. V takom prípade by bol vlastník pozemku nútený po vopred neurčenú dobu trpieť užívanie pozemku v jeho vlastníctve zo strany obce, resp. vyššieho územného celku z titulu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu bez nároku na akúkoľvek náhradu, čo by znamenalo zvýhodnenie postavenia obce, resp. vyššieho územného celku na úkor postavenia vlastníka.

26. Odplata za vecné bremeno bola v znaleckom posudku znaleckej organizácie AUDING, s.r.o., č. 14/2012 zo dňa 27.12.2012 určená za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2011 v sume 42.300,- € a za obdobie od 26.12.2011 do 25.12.2012 v sume 43.400,- €, spolu 85.700,- €. Časť odplaty zodpovedajúca spoluvlastníckemu podielu žalobkyne za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2012, uplatňované v tomto konaní, predstavuje sumu 2856,67 € (1/30 z 85.700,- €).

27. Žalovaný nenamietal predložený dôkaz žalobkyňou znalecký posudok AUDING s.r.o. a obsah dôkazu bol žalovanému známy. Žalovaný nepredložil iný dôkaz a preto súd zaviazal žalovaného na povinnosť poskytnúť odplatu za vecné bremeno žalobkyňi v sume 2.856,67 € za dobu obmedzenia jej vlastníckeho práva podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z.z. od 25.12.2010 do 25.12.2012.

28. Odplata za právo zodpovedajúce vecnému bremenu v žiadnom prípade nepredstavuje duplicitné plnenie vo vzťahu k možnému poskytnutiu náhradného pozemku žalobkyňi v presne neoznačenej budúcnosti. Ak by obžalovaný poskytol žalobkyňi náhradný pozemok, ich vzťah by bol vyriešený a nemusel by žalobkyňi poskytovať odplatu za užívanie jej pozemku. Bolo len na odporcovi, ako ich vzťah vyrieši; ten však navrhovateľke náhradný pozemok neposkytol a naďalej užíva jej pozemky.

29. Účelom zákona č. 66/2009 Z.z. je usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Žalobkyňi vznikol v zmysle § 2 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z. nárok na to, aby jej žalovaný zámennou zmluvou poskytol náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. Ak sa neuplatní postup podľa odseku 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu, ktorým je zák. č. 330/1991 Zb. (§ 2 ods. 2 zák. č. 66 /2009 Z.z.). Citovaný zákon žiadnym spôsobom neupravuje stav do doby, než je vlastníčkovi pozemku pridelený náhradný pozemok, resp. než sa usporiadajú vlastnícke vzťahy k pozemku pod stavbou v konaní o pozemkových úpravách. V zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z. je vlastník pozemku pod stavbou povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav. Toto ustanovenie však nemožno chápať tak, že by vlastníčkovi pozemku do pridelenia náhradného pozemku, resp. do vykonania pozemkových úprav, nevzniklo právo na poskytnutie náhrady za vecné bremeno, ktorým je jeho pozemok zaťažovaný zo zákona. Bolo by v rozpore so zásadou ochrany vlastníckeho práva, ak by vlastníčkovi pozemku neprislúchala náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno zaťažujúce jeho pozemok, a to samozrejme počas celej doby užívania pozemku. Zák. č. 66/2009 Z.z. v § 2 ods. 1 totiž nestanovuje obci, resp. vyššiemu územnému celku žiadnu lehotu, v ktorej obec, resp. územný celok môže vlastníčkovi pozemku poskytnúť náhradný pozemok, a ani lehotu, v ktorej musí dôjsť k pozemkovým úpravám v zmysle zák. č. 330/1991 Zb. (§ 2 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z.). Mohlo by teda dôjsť k tomu, že obec, resp. vyšší územný

celok vlastníkovi pozemku po dlhú dobu trvajúcu i viac rokov neposkytne náhradný pozemok, prípadne konanie o pozemkových úpravách (ktoré možno začať na návrh obce, resp. vyššieho územného celku, ale i na návrh vlastníka pozemku) bude trvať po dlhú dobu. V takom prípade by bol vlastník pozemku nútený po vopred neurčenú dobu trpieť užívanie pozemku v jeho vlastníctve zo strany obce, resp. vyššieho územného celku z titulu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu bez nároku na akúkoľvek náhradu, čo by znamenalo zvýhodnenie postavenia obce, resp. vyššieho územného celku na úkor postavenia vlastníka.

30. Súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a vl. nar. 87/1995 od 11.1.2013, pretože sa žalovaný svojím konaním a to neplnením dostal do omeškania. Žalobkyňa vyzvala žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy v lehote do 10.1.2013 výzvou zo dňa 20.12.2012, doručenou odporcovi dňa 21.12.2012, avšak žalovaný riadne a včas plnenie neposkytol, preto sa od 11.1.2013 dostal do omeškania. V prvý deň omeškania (11.1.2013) bola úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,75 %, preto zvýšením o osem percentuálnych bodov predstavujú úroky z omeškania 8,75 % ročne zo žalovanej sumy od 11.1.2013 do zaplatenia.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v danom prípade v spore úspešná v celom rozsahu, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.